

RÉAMÉNAGEMENT DU SITE ESSEGHEM HERINRICHTING VAN DE ESSEGHEM SITE

UN SITE AVEC DES QUALITÉS 'LATANTES' EEN SITE MET 'SLAPENDE' KWALITEITEN

Des grandes plaines qui accueillent des activités
Grote pleinen die evenementen ontvangen

Des indices d'un parc
Hinten van een park

Essegheem depuis l'avenue du Sacré-Coeur
Essegheem vanaf de Heilig-Hartlaan

Un site qui vit
Een site die leeft

UN SITE AVEC DES DÉFIS EEN SITE MET UITDAGINGEN

Un site enclavé et un sentiment d'insécurité
Een ingesloten site en een gevoel van onveiligheid

Une gestion des déchets inadaptée au site
Een onaangepast huisvuilbeheer voor de site

Un site envahi par la voiture
Een site overspoeld door auto's

Des bords contraints
Belemmerende randen

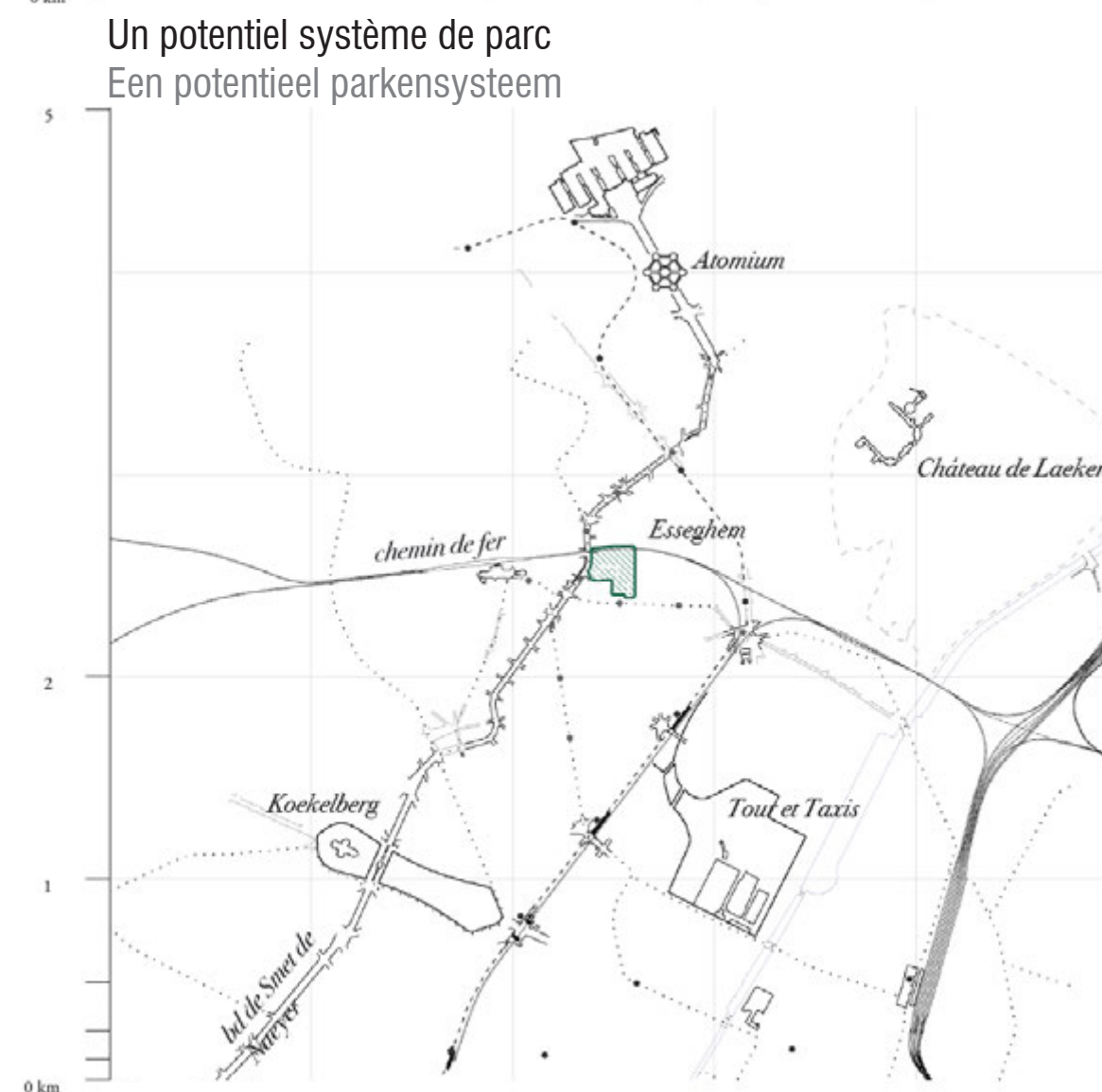
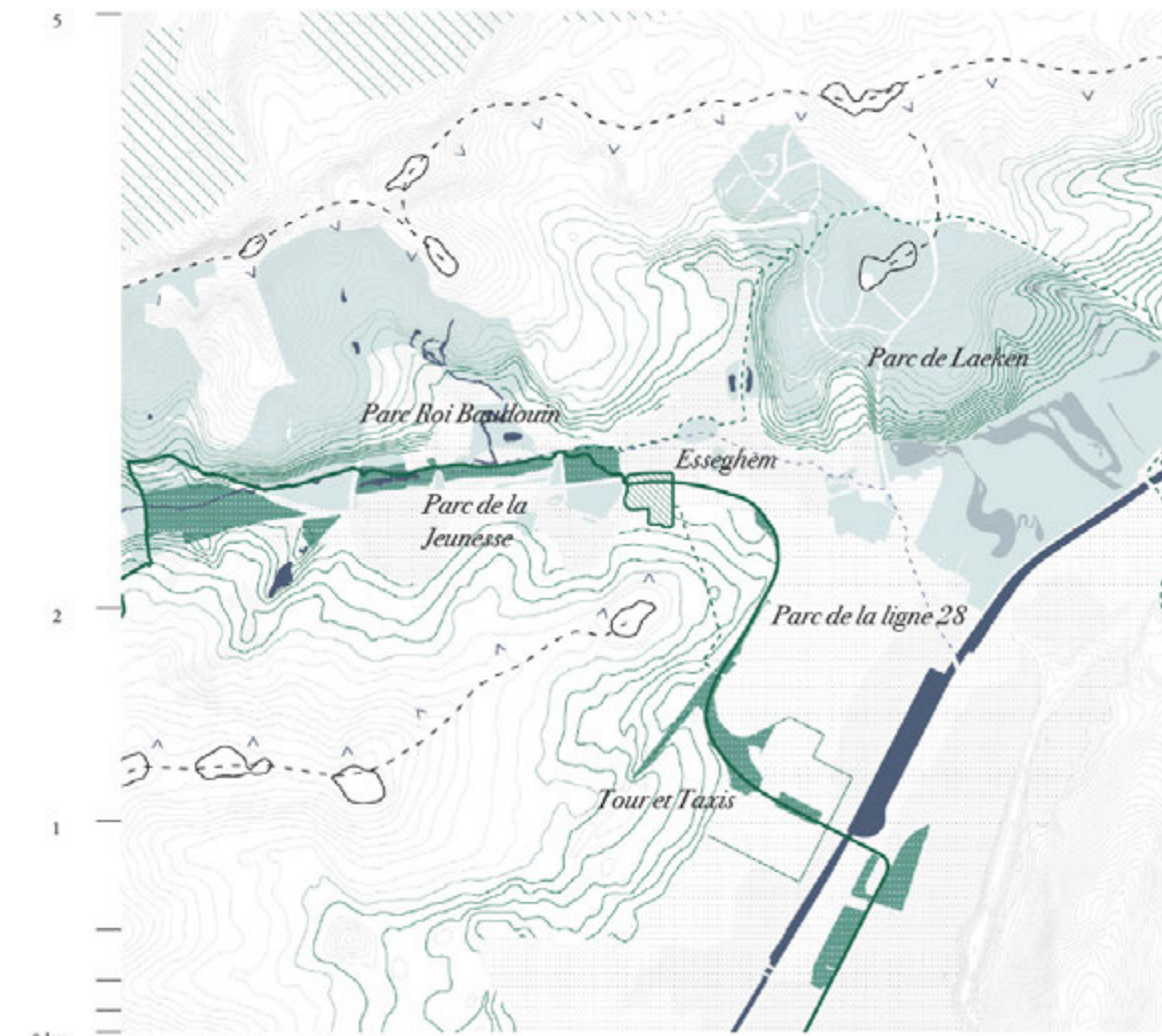
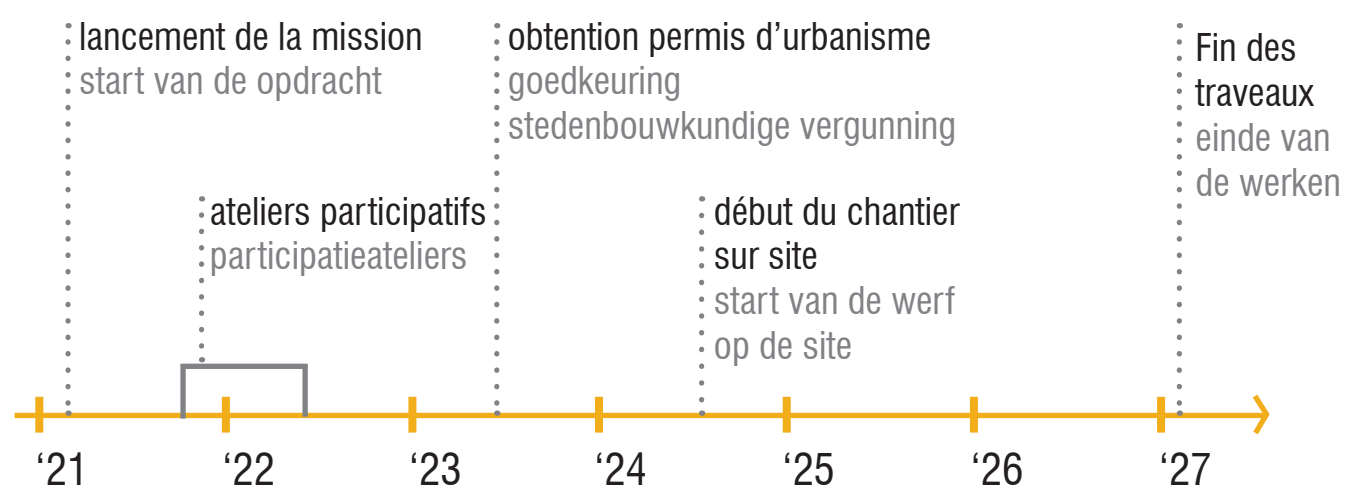
SITUATION EXISTANTE

L'urbanisme d'espaces ouverts du site d'Essegheem présente des qualités: le site est un parc, mais aussi des limites: il cultive une image complexe et souffre d'enclavement.

Le site d'Essegheem est une pièce paysagère de **3.5 hectares** dans un maillage d'espaces verts mais se tourne vers son quartier au sud plutôt que de tisser des liens avec le fond de la vallée. Le boulevard de Smet de Naeyer, axe structurant à l'échelle de la métropole et la rue Jules Lahaye, colonne vertébrale à l'échelle de Jette fonctionnent comme des **bords pour l'instant relativement étanches**. Le site d'Essegheem est finalement pincé entre ces deux axes structurants et le chemin de fer, ce qui le contraint dans les liens possibles au système de parcs métropolitains contre lequel il se trouve pourtant. Le site n'invite pour le moment pas à la traversée et **manque d'espace pour les modes actifs et les piétons**.

La rupture d'échelle entre les grandes barres d'Essegheem, les grands volumes d'Hippodrome et le reste du quartier, ainsi que la **grande place consacrée aux infrastructures routières** accentuent le **phénomène d'enclavement** et rendent difficiles les liens spatiaux et sociaux entre tous ces habitants et génèrent l'**accumulation de déchets et un sentiment d'insécurité**. Le site est inscrit sur une pente paysagère, mais est interrompu par un grand socle en béton qui brise la topographie, ainsi que des bords contraints faits de murs, de différences de niveaux ou de **barrières visuelles qui n'ouvrent pas le site au grand paysage**.

Nos premières lectures soulèvent le besoin de la construction de nouveaux éléments de repère, une nouvelle figure qui ne ferait pas fi du passé en laissant lire la structure moderniste, mais qui tirerait mieux profit de la position stratégique du site, à la fois très bien relié au reste du quartier et de la ville, et constituant le seul grand espace ouvert du quartier.

BESTAANDE TOESTAND

De stedelijke indeling van open ruimten die Essegheemwijk bepaalt, heeft zijn kwaliteiten: de site is een park, maar ook zijn beperkingen: ze vormt een onoverzichtelijk beeld en is bijzonder ingesloten.

De Essegheemwijk is een landschappelijk element van **3.5 hectare** in een netwerk van groene ruimten, maar keert zich eerder naar de zuidelijke wijken dan dat ze verbinding zoekt met de valleibodem. De de Smet de Naeyerlaan, een belangrijke verkeersader voor de stad, en de Jules Lahayestraat, de ruggengraat van Jette, fungeren als relatief **ondoordringbare randen**. De Essegheemsite ligt ingeklemd tussen deze twee hoofdassen en de spoorweg, waardoor de mogelijke verbindingen met het omliggende grootstedelijke parkensysteem, beperkt zijn. De site nodigt niet uit om door te steken en **ontbreekt aan ruimte voor actieve weggebruikers en voetgangers**.

De schaalbreuk tussen de grote Essegheem-blokken, de grote Hippodroom-gebouwen en de rest van de wijk, evenals de grote hoeveelheid **ruimte die wordt ingenomen door wegeninfrastructuur**, accentueren het fenomeen van ingeslotenheid en maken het moeilijk om ruimtelijke en sociale banden te leggen tussen al deze bewoners en werkt een **opstapeling van huisvuil en een gevoel van onveiligheid** in de hand. De site ligt op een landschappelijke helling, maar wordt onderbroken door een grote betonnen sokkel, randen en muren, niveauverschillen en **visuele barrières die de topografie breken, en de site afsluiten van het omliggende landschap**.

Onze eerste lezing wijst op de noodzaak om nieuwe herkenningspunten te creëren, een nieuwe figuur die het verleden niet zou negeren door de modernistische structuur zichtbaar te laten, maar die beter gebruik zou maken van de strategische positie van de site, die zowel zeer goed verbonden is met de rest van de wijk en de stad, als de (enige) grote open ruimte van de wijk.

VAL 02

STUDIO PAOLA VIGANÒ
EGIS - CLUSTER - YELLOW WINDOW

HABITER LE PARC, RETROUVER LA VALLÉE HET PARK BELEVEN, DE VALLEI ONTDEKKEN

UN MASTERPLAN POUR ESSEGHEM

Le masterplan se lit à travers trois objectifs : retrouver la vallée, s'ouvrir et tisser les bords, parcourir et vivre le parc habité.

A l'échelle du quartier, le site est une nappe verte qui descend vers le chemin de fer et le futur parc des Maillages. Cette nappe peut devenir un grand espace unitaire et parcourable. Les trois plaines existantes sont prolongées et reliées.

Des entrées sont clarifiées qui tissent le dedans et le dehors : l'ambition est d'ouvrir le site depuis l'extérieur et d'inviter à la traversée.

le projet invite à parcourir le parc habité selon les deux directions : est-ouest (épaisseur urbaine) et nord-sud (épaisseur paysagère). La première, trait d'union à l'échelle du quartier,

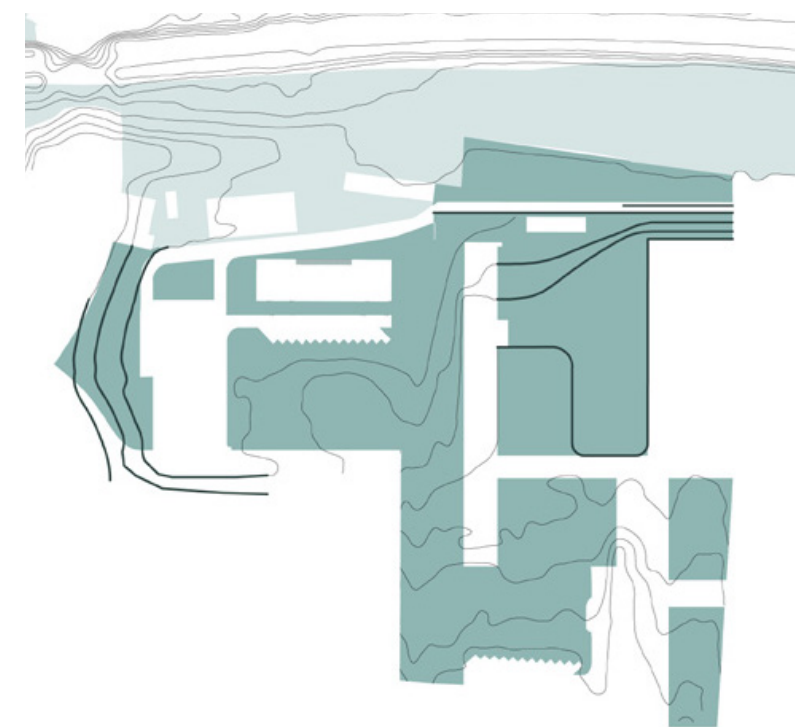
EEN MASTERPLAN VOOR ESSEGHEM

Het masterplan heeft drie doelstellingen: het herontdekken van de vallei, het openen en verweven van de randen en het doorwaden en beleven van het bewoonde park.

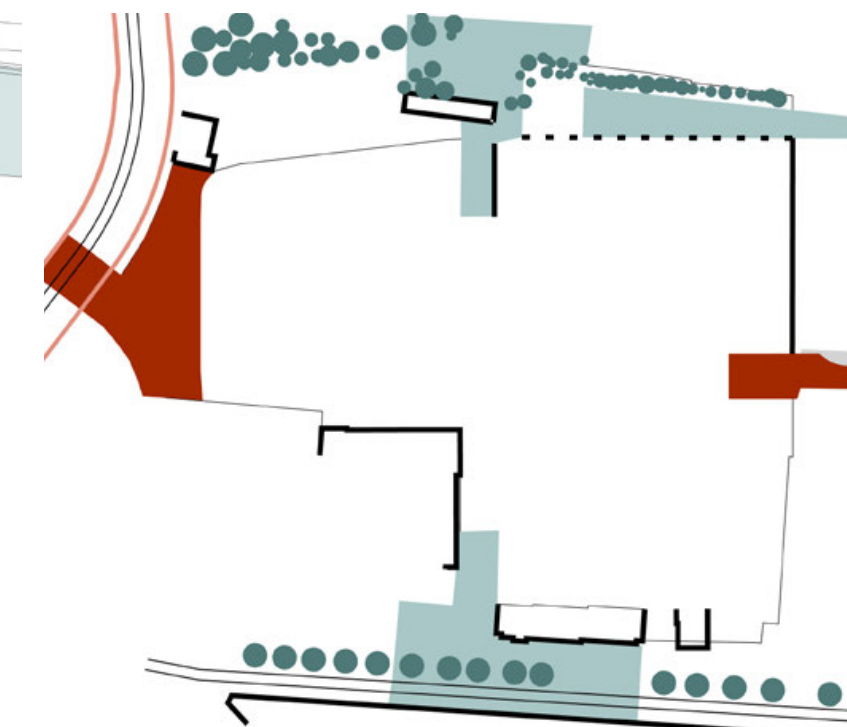
Op wijkniveau is de site een groen tapijt dat afloopt naar de spoorweg en het toekomstige Groen Netwerkpark. Dit tapijt kan een grote, uniforme, begaanbare ruimte kunnen worden. De drie bestaande vlaktes worden uitgebreid en met elkaar verbonden.

De ingangen van de site worden verduidelijkt, waardoor binnen en buiten met elkaar vervlechten: de ambitie is om de site van buitenaf openen te stellen en mensen uit te nodigen om door te steken.

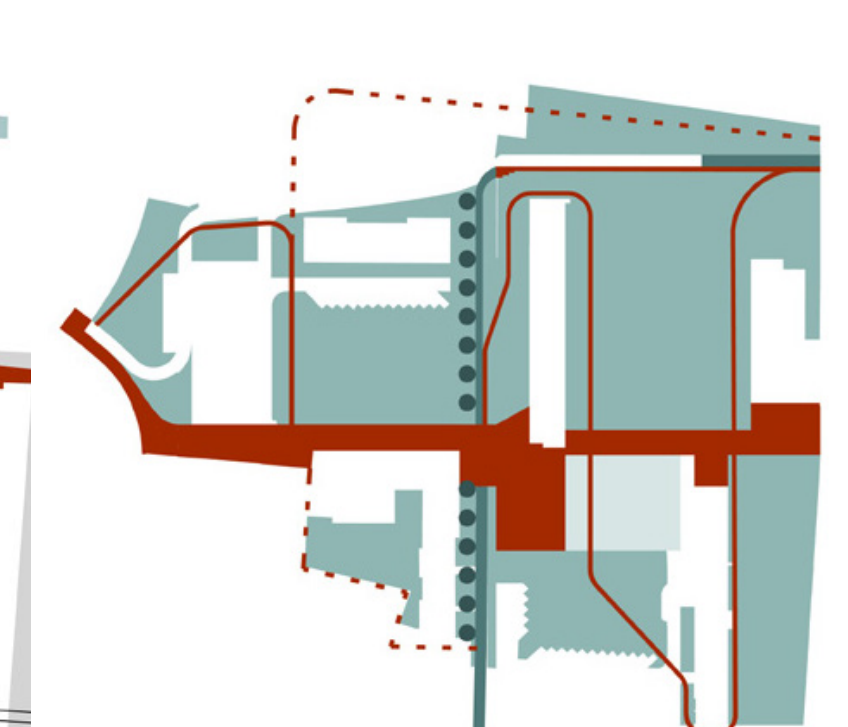
Het project nodigt uit om het bewoonde park volgens twee

RETROUVER LA VALLÉE
DE VALLEI HERONTDEKKEN

S'OUVRIRE ET TISSER LES BORDS
DE RANDEN OPENSTELLEN EN VERWEVEN

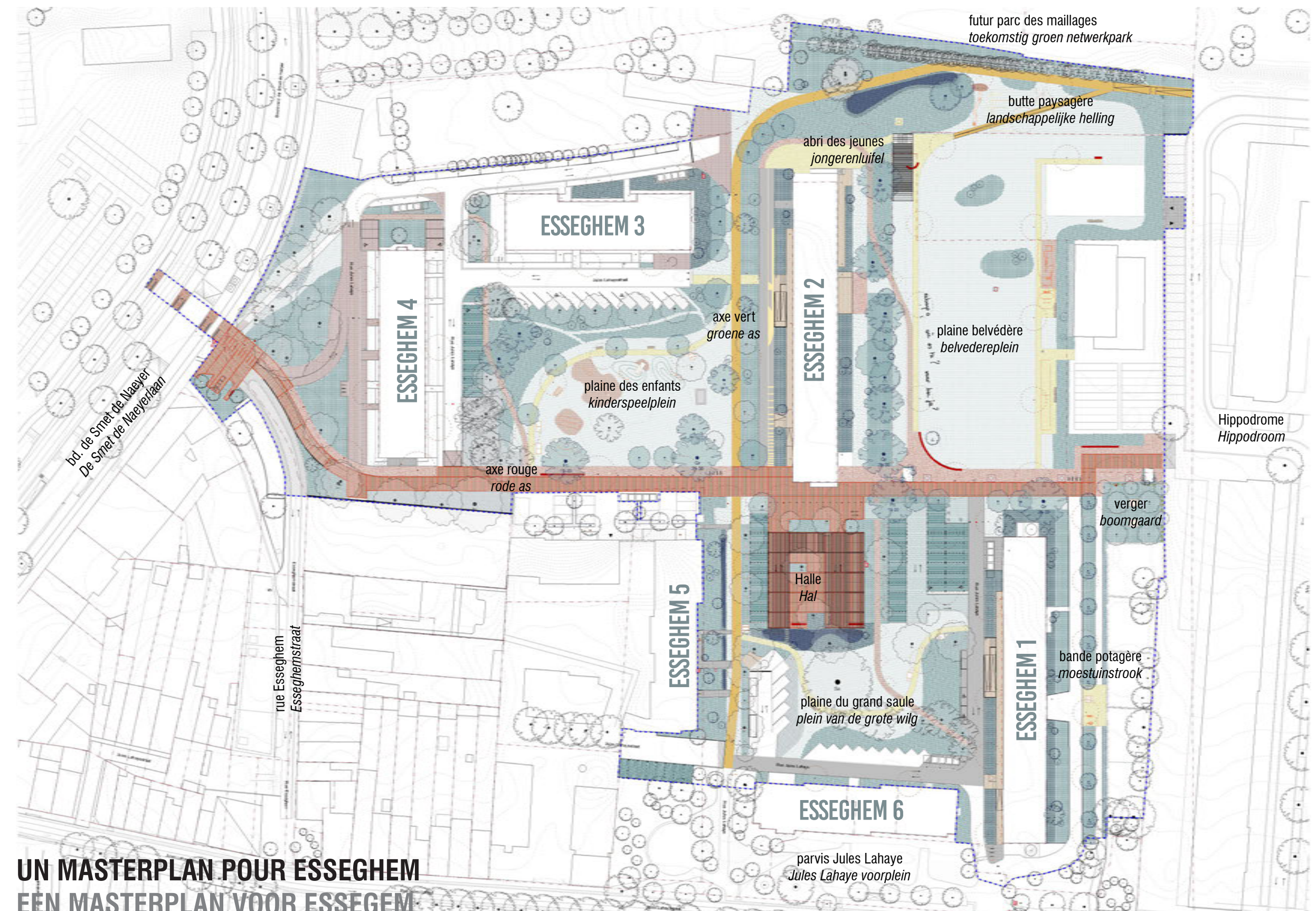
PARCOURIR ET VIVRE LE PARC HABITÉ
HET PARK DOORWADEN EN BELEVEN

est un sol « spectacle », en briques qui traverse le parc et s'élargit pour former des placettes. Cet axe s'accroche à chaque bord. Il est marqué à son centre, sur l'esplanade centrale, par un espace ouvert, mais couvert, une grande halle qui a vocation à accueillir des événements du site (fêtes, marché, projection de film...) comme du quartier.

assen te verkennen: oost-west (stedelijke dikte) en noord-zuid (landschappelijke dikte). De eerste, een verbinding op de schaal van de wijk, is een «spektakelvloer» van bakstenen die het park doorkruist en zich verbreedt tot pleinen. Deze as klampt zich vast aan elke rand. In het midden, op de centrale esplanade, wordt de site gemarkeerd door een open maar overdekte ruimte, een grote hal die ontworpen is om evenementen op de site (festivals, markten, filmvoorstellingen, enz.) en in de buurt te organiseren.

VUE DEPUIS LE JARDIN DU SAULE PLEUREUR VERS LA HALLE
ZICHT VANAF DE TUIN VAN DE GROTE WILG OP DE HAL

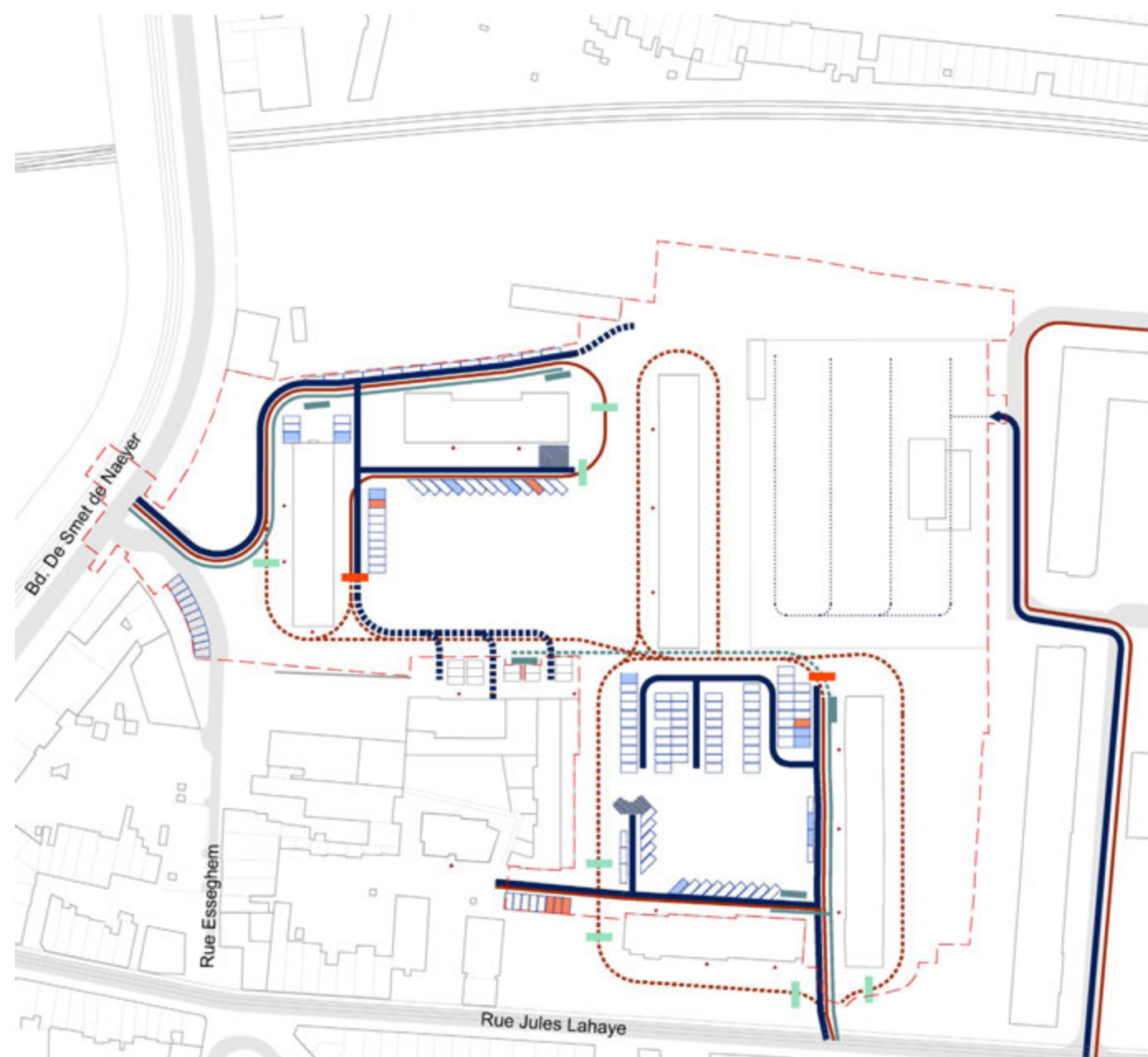
UN MASTERPLAN POUR ESSEGHEM
EEN MASTERPLAN VOOR ESSEGHEM

VAL 02

STUDIO PAOLA VIGANÒ
EGIS - CLUSTER - YELLOW WINDOW

HABITER LE PARC, RETROUVER LA VALLÉE HET PARK BELEVEN, DE VALLEI ONTDEKKEN

MOBILITÉ: PHASE I
MOBILITEIT FASE I

MOBILITÉ: PHASE II
MOBILITEIT FASE II

UNE MOBILITÉ ALTERNATIVE

La situation actuelle du site est occupée par de nombreux parkings, dont certains sauvages, et dont beaucoup sont occupés par des personnes qui n'habitent pas le site.

La phase 1 du projet prévoit la relocalisation des stationnements en surface, grâce entre autre à la réorganisation du parking au sud d'Essegem 2. Une entrée est créée depuis le boulevard de smet de naeyer. On trouve donc deux boucles voitures : l'une qui dessert essegem 2, 3, 4 et 5 depuis le boulevard et l'autre qui dessert essegem 1 et 6 depuis la rue jules lahaye. L'accès au parking sous-dalle se fera depuis le site hippodrome. Cette réorganisation permet de dégager une croix nord-sud et est-ouest pour les piétons et les cyclistes.

Dans la phase 2, le parking sous-dalle est réhabilité. Il contiendrait plus ou moins 200 places dont certaines seraient réservées aux habitants. les stationnement en surface peuvent donc être supprimés à l'exception des places pour personnes à mobilité réduite, services sociaux, services techniques.

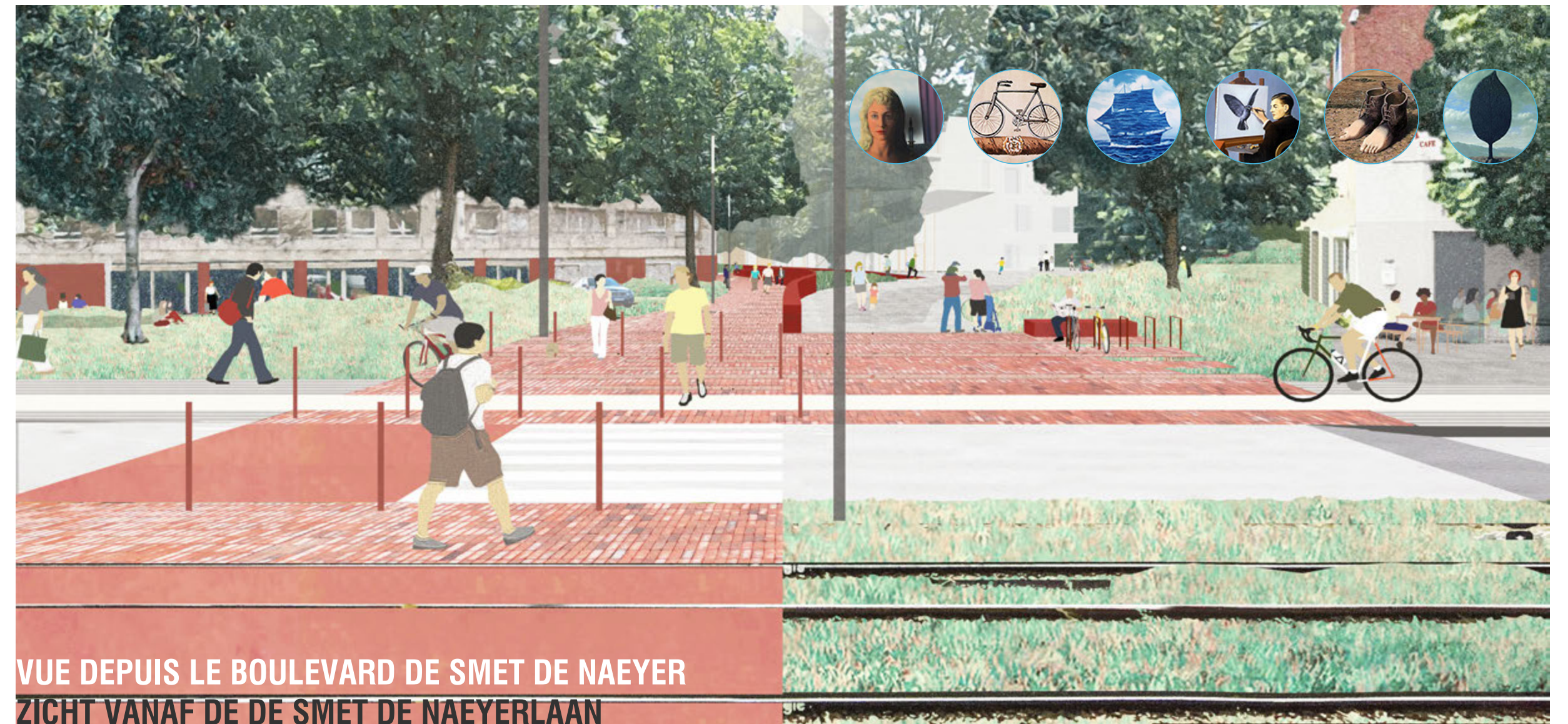
EEN ALTERNATIEVE MOBILITEIT

De site is vandaag overladen met geparkeerde wagens, waarvan een deel wild geparkeerd, en velen bezet door inwoners buiten de site.

De eerste fase van het project voorziet een herinrichting van de parkeerplaatsen aan het oppervlak, onder andere dankzij de reorganisatie van de parking onder Essegem 2. Een nieuwe inrit wordt gecreëerd vanaf de De Smet de Naeyerlaan. Er ontstaan zo twee lussen voor de auto, een eerste lus die Essegem 2,3,4 en 5 ontsluit vanaf de boulevard en een tweede lus voor Essegem 1 en 6 vanaf de Jules Lahayestraat. De toegang tot de ondergrondse parking bevindt zich langs de Hippodroom site vanaf de Jules Lahayestraat. Deze herinrichting maakt de noord-zuid en oost-west assen vrij voor fietsers en voetgangers.

In de tweede fase is de ondergrondse parking heringericht. Deze zal ongeveer 200 plaatsen bevatten waarvan een deel voorbestemd voor inwoners. De parkeerplaatsen aan het oppervlak kunnen dan verwijderd worden met uitzondering van de nodige plaatsen voor mindervaliden, sociale en technische diensten.

— parcours voiture trajet auto	— Bruxelles propreté rélementé net Brussel geregeleerd	— conteneurs enterrées ingegraven containers
— parcours voiture réglementé trajet auto geregeleerd	— parking réservé Lojega parking voorbehouden Lojega	— aire de retour draaizone
— SIAMU / exceptionnel DBDMH / uitzonderlijk	— parking réservé PMR parking voorbehouden PBM	
— SIAMU / exceptionnel réglementé DBDMH / uitzonderlijk geregeleerd	— bornes escamotables inzinkbare bollards	
— parcours Bruxelles propreté trajet net Brussel	— potelets amovibles wegneembare paaltjes	

VUE DEPUIS LE BOULEVARD DE SMET DE NAEYER
ZICHT VANAF DE DE SMET DE NAEYERLAAN

VUE DEPUIS L'AXE ROUGE AU PIED D'ESSEGHM 2 ET LA HALLE
ZICHT VANAF DE RODE AS AAN DE VOET VAN ESSEGHM 2 EN DE HAL

VUE DEPUIS LE PARVIS JULES LAHAYE SUR LA PROMENADE VERTE
ZICHT VANAF HET JULES LAHAYE VOORPLEIN OP DE GROENE PROMENADE

VAL 02

STUDIO PAOLA VIGANÒ
EGIS - CLUSTER - YELLOW WINDOW

HABITER LE PARC, RETROUVER LA VALLÉE HET PARK BELEVEN, DE VALLEI ONTDEKKEN

UN SITE ÉQUIPÉ

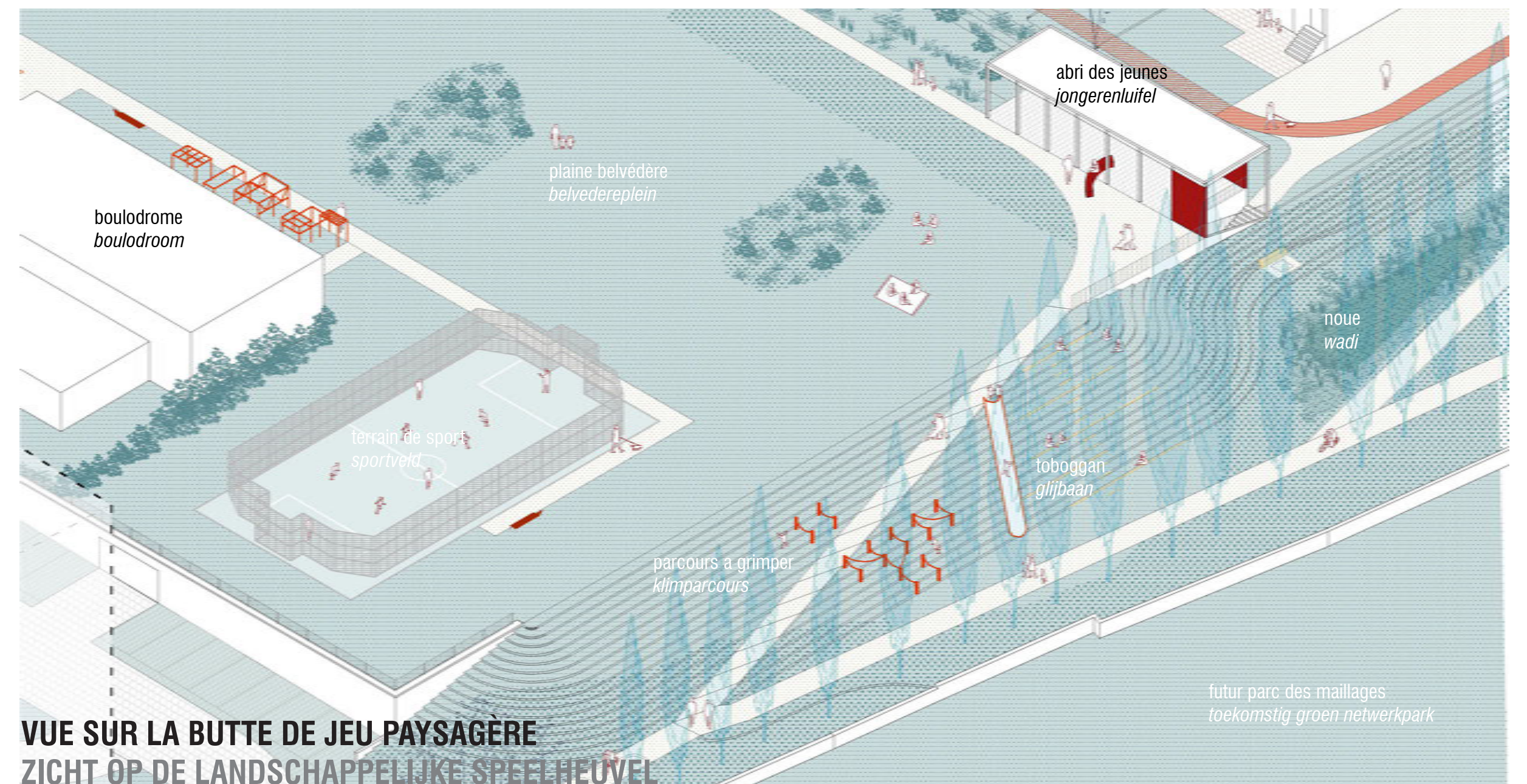
Le parc sera désormais équipé. Les places deviendront de véritables lieux d'expérience, tout en conservant leur caractère et leurs qualités respectives. La plaine des enfants comprendra des éléments de jeu naturels le long d'un parcours qui favorisera l'expérience et l'imagination des enfants. Une bande d'installations sportives pour les jeunes structure la place du belvédère et relie le terrain de football et les jardins potagers au site. Une grande pente de jeu avec un toboggan et des éléments d'escalade relie le site à la vallée. De nouveaux bancs, tables de pique-nique et tables d'échecs forment des points de repos et de rassemblement. Une pente finlandaise relie tous ces éléments le long d'un sentier récréatif. Le Hall et le Youth Canopy sont des lieux d'activité sociale, où des événements peuvent avoir lieu ou des groupes peuvent se réunir. Un nouveau système de collecte des déchets avec des conteneurs enterrés décharge le site de la grande quantité de conteneurs qui perturbent l'image.

EEN UITGERUSTE SITE

Het park wordt nu uitgerust. De pleinen worden waarlijke plekken van beleving, met behoud van hun respectievelijke karakter en kwaliteiten. Het kinderspeelplein wordt voorzien van natuurlijke speelelementen langs een parcours dat de beleving en verbeelding van kinderen aansterkt. Een strook met sportvoorzieningen voor jongeren structureert het belvedereplein en verbindt het voetbalveld en de moestuinen met de site. Een grote speelhelling met een glijbaan en klimelementen hecht de site met de vallei. Nieuwe banken, picknicktafels en schaaktafels vormen rustpunten en plekken van samenkomst. Een finse piste verbindt al deze elementen met elkaar langs een recreatief parcours. De Hal en de Jongerenluifel zijn plekken van sociale activiteit, waar evenementen kunnen plaatsvinden of groepen kunnen samenkomen. Een nieuw vuilophaalstelsel met ingegraven containers moet de site ontladen van de grote hoeveelheid containers die het beeld verstoorden.

VUE DEPUIS L'AXE ROUGE SUR LA PLAINE BELVEDÈRE
ZICHT VANAF DE RODE AS OP HET BELVEDÈREPLEIN

VUE SUR LA BUTTE DE JEU PAYSAGÈRE
ZICHT OP DE LANDSCAPPELIJKE SPEELHEUVEL

bancs béton rouges
rode betonbanken

bancs bois
houten banken

terrain de sport existants
bestaand sportveld

jeux d'enfants
kinderspelen

modules de fitness
fitnesstoestellen

terrain de pétanque
petanquebaan

toboggan dans la butte
glijbaan in de helling

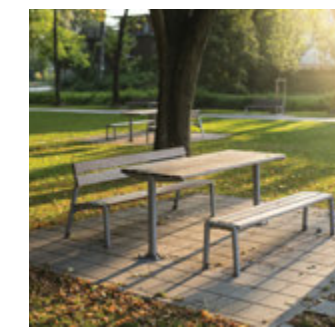
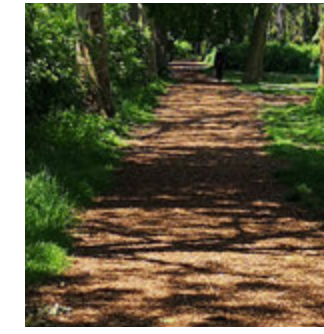

table de pique nique
picknicktafel

boucle sportive
jogginglus

table d'échec
schaaktafel

racs à vélo
fietsbeugels

poubelles enterrées
ingegraven containers

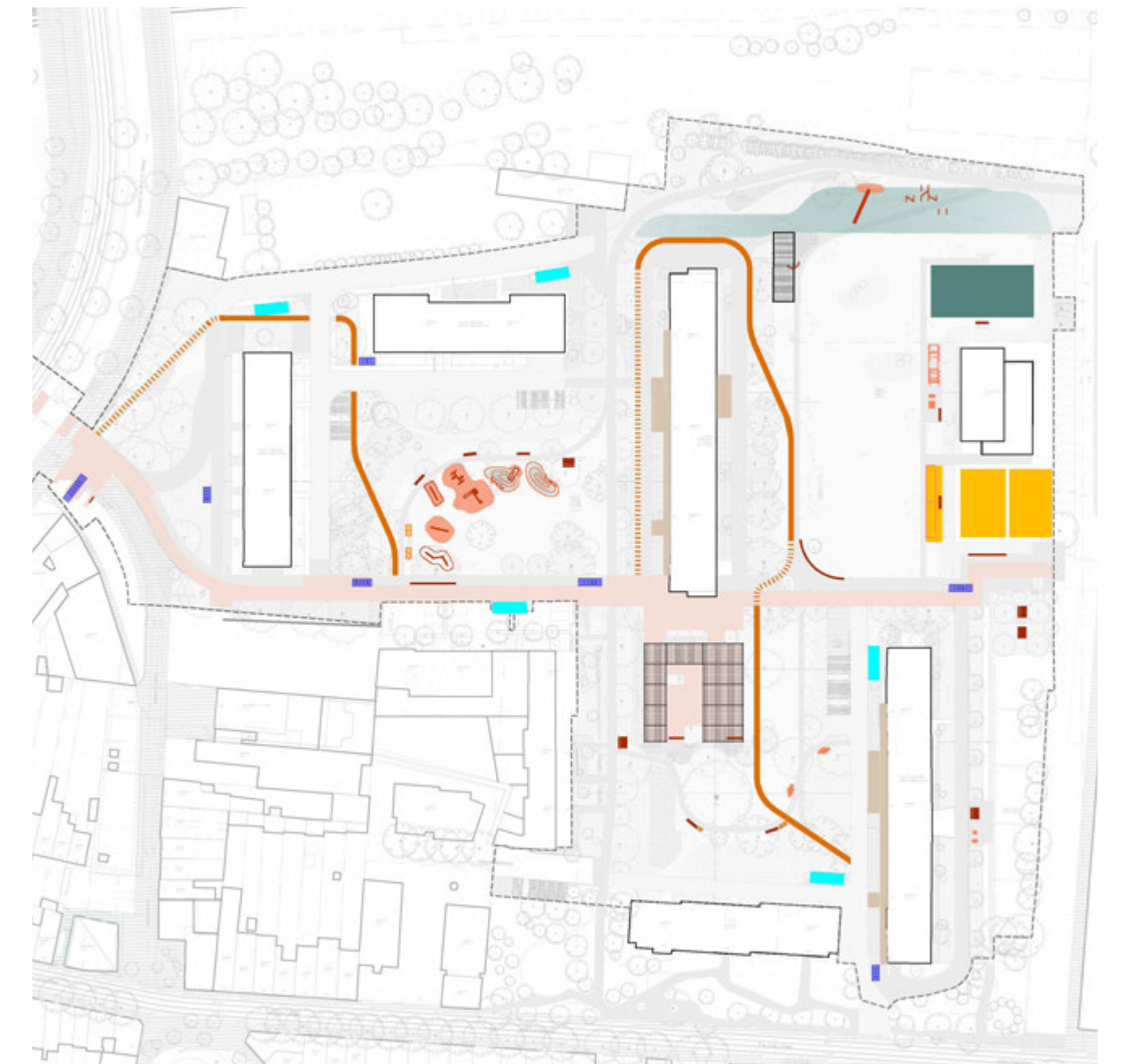

Schéma des équipements
Schema van de uitrustingen

- banc béton
betonbank
- banc bois
houten bank
- chaise bois
houten stoel
- table d'échec
schaaktafel
- table de picnic
picknicktafel
- modules de fitness
fitnesstoestel
- boucle de jogging
jogginglus
- table ping pong
ping pong tafel
- terrain de pétanque
petanquebaan
- toboggan
glijbaan
- Halle
Hal
- balançoire
schommel
- jeux d'équilibres et autres
evenwichtsspelen en andere
- butte de jeux
speelhelling
- racks à vélos publics
openbare fietsbeugels
- conteneurs enterrés
ingegraven containers
- Abri des jeunes
Jongerenluifel

